

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3140/2019
30.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Марина Перић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3155/18 од 10.12.2018. године, на седници одржаној 30.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3155/18 од 10.12.2018. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизиског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3155/18 од 10.12.2018. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Сремској Митровици П1 36/17 од 16.05.2018. године, исправљена решењем истог суда од 18.09.2018. године, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужилаца ББ, ВВ и ГГ, за исплату разлике основне плате за период од 01.03.2014. године до 31.08.2014. године и увећане зараде за рад у сменама за период од 01.03.2014.године до 01.02.2016. године, и то за сваког од тужилаца појединачни износи са законском затезном каматом од 11.01.2018. године, до исплате, као и појединачни износи на име обрачунате законске затезне камате, све ближе одређено у овом ставу изреке. Такође, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА за исплату разлике основне плате за период од 01.01.2014. године до 31.08.2014. године и увећане зараде за рад у сменама за период од 01.01.2014.године до 01.02.2016. године, са законском затезном каматом од 11.01.2018. године, до исплате, као и за износ на име обрачунате законске затезне камате. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу којим је обавезана тужена да исплати тужиоцима законску затезну камату на износе накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, који су исплаћени након доспелости за период од 01.04.2014. године до 01.02.2017.

године као и трошкове поступка од 139.087,43 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначеном делу, ревизију су благовремено изјавили тужиоци из свих законом прописаних ревизијских разлога са позивом на одредбу члана 403. став 2. тачка 2. и 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

Другостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Неоснован је ревизијски навод да је иста захваћена битном повредом из члана 374. став 1. у вези са чланом 2. и 8. ЗПП, јер је другостепени суд поступао у оквиру своје надлежности, а пресуда је заснована на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку на које другостепени суд правилно применио материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су у радном односу код тужене на радном месту полицијских службеника. На том месту рад је организован у сменама, те су и у спорном периоду тужиоци рад обављали у турнусу тако што су радили 12 сати, а одмарали 24 сата, па поново радили 12 сати, па одмарали 48 сати. Према налазу вештака тужена је тужиоцима током спорног периода исплатила основну плату у нижем износу од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди РС, са каматом обрачунатом на наведене износе закључно са даном вештачења. На основу налаза вештака утврђено је да је тужена увећану зараду за сменски рад тужиоцима вредновала применом сменског коефицијента од 0,145 од основице и у складу са тим обрачунавала и исплаћивала увећану плату, те да такво увећање не одговара увећању плате од 28,6%. Разлика због мање обрачунате плате по основу сменског рада у утуженом периоду утврђена је у односу на сваког од тужилаца посебно, са каматом обрачунатом на наведене износе закључно са даном вештачења.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. Закључио је да тужиоцима у утуженом периоду сагласно члану 23. став 1. посебног Колективног уговора за полицијске службенике припада основица за обрачун плате која не може бити нижа од 75% од просечне зараде по запосленом у привреди РС исплаћене у месецу који претходи месецу у којем се утврђује основица, а имајући у виду да је у буџету Републике Србије за 2013. и 2014. годину преостало нереализованих средстава намењених за плате и додатке и запосленима у јавном сектору. Такође закључује да тужиоцима припада разлика између исплаћеног и припадајућег увећања на плату по основу рада у сменама у проценту од 28,6%. Наведени проценат увећања прописан је за запослене који сменски рад обављају повремено, како је то регулисано чланом 147а Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 101/05...64/15) који се примењивао до 04.02.2016. године и посебним Колективним уговором за полицијске службенике који се примењивао до 24.09.2014. године, а затим од 07.03.2015. године. По становишту првостепеног суда тужиоци и остали запослени код тужене који у континуитету обављају послове по сменама били би доведени у неравноправан

положај у односу на раднике који би само повремено обављали послове у сменама, што је супротно члану 23. став 2. Универзалне декларације о људским правима и члану 104. Закона о раду.

Насупрот становишту првостепеног суда, другостепени суд је делимично преиначујући првостепену пресуду одбио тужбени захтев за исплату разлике основне плате и увећане зараде за рад у сменама. Колективним уговором не може се утврђивати основица за обрачун плате полицијских службеника уколико то није законом прописано у смислу члана 56. Закона о буџетском систему. Обавезе које преузимају директни или индиректни корисници буџета морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години сагласно члану 54. Закона о буџетском систему. У одсуству доказа да је туженој одобрена исплата из средстава буџета по траженој основици за плате полицијских службеника у спорном периоду, тужбени захтев по основу разлике исплаћене плате до припадајуће у износима утврђеним вештачењем је неоснован. Неоснованим је оценио и тужбени захтев за исплату разлике увећане зараде по основу сменског рада обрачунате уз увећање од 28,6 % од основне плате имајући у виду да је тужиоцима сагласно члану 147а Закона о полицији и Правилнику о платама запослених у МУП-у сменски рад вреднован кроз додатни коефицијент.

Неосновано је указивање ревидента на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда и да је тужиоцу повређено право које има по основу члана 8. став 2. Закона о раду да се општим актом могу утврдити већа права и повољнији услови рада од утврђених законом. Члан 23. став 1. посебног Колективног уговора прописује најнижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у висини од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије под условом да одобрена средства у буџету намењена за плате омогућавају утврђивање такве основице. У супротном Влада може утврдити нижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у складу са одобреним средствима у висини основице одређене за професионална војна лица. За 2013. и 2014. годину утврђено је да нису утрошена сва средства за плате и додатке запослених у јавном сектору. Постојање у буџету неутрошених средстава за плате не значи да је испуњен услов за обрачун основице у смислу члана 23. став 1. посебног Колективног уговора. Ово са разлога што се преостала средства односе се на све запослене у јавном сектору, те имајући у виду висину издатака потребних да се свим полицијским службеницима основица за обрачун плата одреди на исти начин. Стога је правилно другостепени суд применио Закон о буџетском систему који прописује да се директни и индиректни корисници буџета морају кретати у оквиру граница одобрених средстава за одговарајућу намену. То није у супротности ни са одредбом посебног Колективног уговора о одређивању минималне основице за обрачун плата полицијских службеника која се примењује под условом да одобрена средства у буџету то омогућавају.

Неосновано је указивање ревидента на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, односно навод ревидента којим оспоравају становиште другостепеног суда да тужиоци немају право на увећање плате од 28,6% по основу рада у сменама. Наведени проценат увећања плата прописан чланом 147а Закона о полицији намењен је запосленима који раде на пословима на којима се сменски рад уводи повремено. То је додатак на плату који није узет у обзир при вредновању послова радног места због тога што за то радно место није предвиђен рад у сменама. Увећање плате се обрачунава на сваки сат рада ако запослени који нема сменски рад повремено ради у сменама. Тужиоцима је рад у

сменама изражен кроз коефицијент за обрачун плате при вредновању послова радног места и исплаћује им се за сваки месец. Како је нередовност у раду на неким радним местима стални услов рада и тако је вреднована кроз коефицијент, а на неким местима није стални услов рада већ се уводи повремено, то ни запослени на тим радним местима нису у истом положају. С тога је неосновано позивање ревидената на право запослених на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности коју остварују код истог послодавца.

На основу изложеног Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужиоца као неосновану.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић